

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Itsepalvelua

Suomesta on tulossa hyvää vauhtia todellinen pehmoyhteiskunta, vaikkei sitä tyhmempi heti huomaa. Varuskuntia lakkautetaan. Maamiinoista luovutaan. Suomalainen Sisu viedään Italiaan. Yökerhojen aikoja lyhennellään. Kansanedustajat selviävät käsiin. Ministeri Päivi Räsänen ehdottaa, että osa poliisien tehtävistä siirrettäisiin kunnille. Kuntaministeri Henna Virkkunen haluaa lakkauttaa lähes kaikki kunnat. Jos siis niille on ensin siirretty poliisien työt, ja sitten ne lakkautetaan, kuka ne poliisihommat sitten hoitaa?

Eipä hätää, turva-alallekin on tulossa itsepalvelu, jossa konnat itse maksavat kulunsa. Idean on keksinyt kauppa- ja teollisuusministeri J. Kärkkäinen, joka aikoo ryhtyä laskuttamaan myymälävarkailta 500 euroa siitä hyvästä, että heidän takiaan liike joutuu palkkaamaan vartijoita.

Rikosoikeuden asiantuntijat näyttävät vähän niuhottavan Kärkkäisen suunnitelmista, mutta ainakin teoriassa ne käyvät ratkaisuksi poliisin mieslukuongelmiin. Mihinkäs siinä poliiseja tarvitaan, jos rikoksesta tulee sen uhrille tuottavaa bisnestä? Vartiointiliikkeet eivät tosin ole varsinaisia poliiseja, mutta suunnilleen samalla asialla ne ovat omalla alallaan. Ja totta kai palvelut ovat sitä parempia, mitä enemmän niihin on käytettävissä rahaa. Jo kymmenkunta myymälävarasta kuukaudessa elättää pätevän vartiomiehen, joka voi päivystää joka päivä. Tosin pieni ristiriita on siinä, että jos vartija onnistuu estämään myymälävarkauden, hän tavallaan saattaa omaa oksaansa, koska silloin jää saamatta se viisisatanen, joka hänen palkkaukseensa olisi tullut toteutuneesta näpistyksestä.

Tuollainen on kuitenkin pelkkää saivartelua, johon ei kannata takertua. Pikemminkin kannattaa miettiä, mihin muihin rikoslajeihin omavastuuosuus sopisi. Kunnat tai sairaanhoitopiirit ainakin voisivat rahoittaa toimintaansa perimällä vähintään tonnin jokaiselta pahoinpitelijältä, jonka potilaita joudutaan hoitamaan terveyskeskuksissa ja sairaaloissa. Koruliikkeet, joita nykyisin ryöstetään jopa keskellä päivää, voivat lähettää ryöstäjille laskun siitä, että joutuvat hankkimaan hälyttimiä ja kaltereita näyteikkunoihin murtojen estämiseksi. Murhamiesten luontevia laskuttajia olisivat ainakin haudankaivaja, pappi ja lukkari.

Sikäli kuin poliisitoimesta jää kaikkien mullistusten jälkeen jotain jäljelle, sen omassakin rahoituksessa voidaan ottaa käyttöön erityispalkkioita. Hakematta tulee mieleen esimerkiksi pamputuspalkkio, jota peritään pamputettavalta asiakkaalta sitä enemmän mitä suuremmassa katkeamisvaarassa ns. nokialainen nuorisohjaaja on. Parisataa euroa rikkoutuneesta pampusta tuntuu kohtuulliselta – tai vaihtoehtoisesti kymmenen euron kulukorvaus per palvelu. Muita mahdollisia täsmämaksuja voisivat olla esimerkiksi käsirautaverot, mustamajataksa ja putkavuokra. Parhaassa tapauksessa ne tuottaisivat niin paljon, että poliiseja voitaisiin palkata lisää eikä vähentää.

